

Nájdřákovitá bromlie

Přávek pánal Radek Kastner
[01.12.2008]
Aktualizováno [01.12.2008]

Stewart McPherson

Á

Brocchinia hecetioides - nádherná nájdřákovitá bromlie z Venezuely

Foto © Stewart McPherson

Ze 2400 druhů bromlií - rozšířených po celém světě je nejméně 400 druhů nájdřákovitých. Nájdřákovitá vynikají tím, že vytvářejí listy, které jsou uspořádány jako vodotěsná rámečková adaptace na sběr a uchování vody a organického odpadu k zajištění zdrojů vody a živin. Ve většině případů mají listy nájdřákovitých bromlií duté, ve kterých se shromažďuje voda, ale u některých druhů jsou listy těsně uspořádány do trubky, a voda se sbírá pouze uprostřed rámečkové.

Á Á

Anatomie nájdřákovitá bromlie

(Listy pokryté voskem; sladký nektar; jasná barva; listy pokryté voskem; vodná hladina; vznikají květy; voda; nashromáždění kořisti)

© Stewart McPherson

Toto uspořádání listů umožňuje dešťovou vodu být efektivně sbírána a uchovávaná do měřítka, které bromlií mohou uchovávat i několik litrů vody, když prší. Toto je pro bromlie velmi důležité, protože všechny druhy vyskytující se v tropické a subtropické části amerického kontinentu. Přestože tyto rostliny ve světě pěstují prostě obdřávané velké množství srážek po většinu roku, tropické sluneční světlo je intenzivní a často hodin denně a má také vysokou rychlost vypařování a mizení vody. Nájdřákovitá bromlie, s jejich permanentním zdrojem uchovávané vody jsou díky tomu méně náročnými na sucha, obzvláště během sucha, nebo období, kdy neprší, během nichž mohou obyčejně bromlie zemřít.

Á

Uchovávaná dešťová voda v nájdřákovitých bromliích s sebou také nese půl hodiny, že se přemrozní a akumuluje. Padající listy, odpad produkovaný ptáky a létajícími hmyzem a obecně prach a další organické látky padající neustále dolů a hromadí se v nájdřákovitých bromliích. Rozpuštěná v dešťové vodě, která se v nájdřákovitých akumuluje organická látka se rozpadá a přemrozní uvolňuje nezbytné živiny a minerály do vody v nájdřákovitých. Protože listy všech nájdřákovitých bromlií jsou vystaveny modifikovanými chloupky zvanými kterými umožňují absorpci vody a živin přemrozní listy rostlin, nájdřákovitá bromlie mohou přemrozní o kterých sbírá. Toto je obzvláště důležité, protože většina nájdřákovitých bromlií roste epifytně na větvi

nezávisle na živinách v substrátu na zemi. Tato schopnost nádrákovitých bromélií zadržovat živiny z odpadu se akumuluje v jejich vodných rezervárech umocňuje tímto rostlinám rást bujně a nezávisle na jejich okolí a následkem toho jsou nádrákovité bromélie často nejpočetnější a nejhojnější v nejnehostinnějším prostření jen málo rostlin bez podobných adaptací.

Â

Brocchinia reducta rostoucí na holé skále

Foto © Stewart McPherson

Schopnost nádrákovitých bromélií sbírat živiny se neomezuje na pouhou akumulaci odpadu v nádrákových. Mnohá nádrákovitá bromélie si vyvinulo komplexní partnerství a vztah s různými druhy živočichů, obzvláště obojživelníků a členovců. A široké spektrum číhání a hmyzu klade vejce do listových nádráček těchto rostlin. Každá nádráková rájmci rážice má své proto fungovat jako miniaturní komunita mikrobů, bakterií a prvoků, které jsou pro těmto drobných korálových, které jsou vlastně potravou pro larvy hmyzu (obzvláště larvy komárů), které jako potrava pro larvy číhání a larvy velkých členovců, jako jsou mladé vajíčky. To, že zachycená voda slouží jako potrava mnohým živočichům pátrajících dál - pátrá nás živin když jsou kladena vejce a v pátrání - potravu aktivně pátrajících k nakrmení pulců. Delikátní rovnováha a skupina závislých živočichů druhů takzvaných "infauna" se má své mezi jednotlivými druhy nádrákovitých bromélií - dramaticky lišit, ale jako komplexní a dynamický. Hojnost života ve vodných nádrákových broméliích v půl hodiny, proto že fauna poměrně zbytek (jako listový odpad) a uvolňuje tak do vody živiny, které potom rostlina má své absorbovat.

Â

V některých případech se i rostliny vyvinuly tak, aby mohly využívat dráček živin v nádrákových. V Jižní Americe se masožravá rostlina, pojmenovaná Utricularia humboldtii, specializovala k životu téměř výhradně v vodě vyplávející nádráky velkých bromélií Brocchinia tatei.

Â

Â

Utricularia humboldtii (s fialovým květem), která roste a loví uvnitř listů rostliny Brocchinia tatei

Foto © Stewart McPherson

Utricularia humboldtii lapáji kořistí pouhým 3-7mm dlouhých, dutých mých^{TM} ká, které jsou dce vytvořené rostlinného vláknitého stonku. Každá má mých^{TM} ek má malá sklápěcí dvíčka, které jsou lemována drobnými citlivými chlupy. Když se uvnitř mých^{TM} ká vypuzují vodu a vzduch, tak vnitřní tlak je znatelný, aniž je občas smetena dovnitř. Když je kořistí jednou chycena, dvíčka se rychle zavěsí a uvězní občas brzy z vyloučením^{TM} s^{TM} z^{TM}ami uvnitř mých^{TM} ku rychle stráví mákké zbytky těla občas a výsledkem s^{TM}iviny jsou absorbované mých^{TM} ku. Tímto zpracováním lapací procesem lapáji *Utricularia humboldtii* mikroskopickou kořistí v^{TM} n^{TM}dráží rostlin *Brocchinia tatei* a neustále roste tak, se vytváří v^{TM} honky, jimiž hledají další n^{TM}drážíky.

Á

IP^{TM} es p^{TM} -tomnost rostlin, jako je *Utricularia humboldtii* je mnoh^{TM} stv^{TM} - s^{TM} ivin, které má s^{TM} e n^{TM} drážíkov^{TM} í brom^{TM} ílie velmi významné, a rostliny mohou být v^{TM} ur^{TM} it^{TM} ch lokalitách extr^{TM} mn^{TM} ě s^{TM} p^{TM} ějn^{TM} ě. V^{TM} sledkem je, se n^{TM} drážíkov^{TM} í brom^{TM} ílie vyvinuly jak pro s^{TM} ivot terestri^{TM} ln^{TM} (na zemi), tak epifytick^{TM} (na v^{TM} tv^{TM} ch strom^{TM}) a v^{TM} n^{TM} kter^{TM} ch p^{TM} -pac^{TM} pokr^{TM} v^{TM} aj^{TM} - krajinu a v^{TM} zk^{TM} t^{TM} aj^{TM} - v^{TM} lokalitách, kde b^{TM} ě s^{TM} n^{TM} rostlin^{TM} ě druhy nemohou p^{TM} e s^{TM} t. V^{TM} mnoha p^{TM} b^{TM} ět n^{TM} drážíkov^{TM} í brom^{TM} ílie (obzvlášt^{TM} rod *Brocchinia*) nalezeny, jak rostou p^{TM} -mo na hol^{TM} sk^{TM} íle, kde se nenal^{TM} s^{TM} dn^{TM} ě substr^{TM} ít.

Á

Á

MI^{TM} n^{TM} ě les rostlin *Brocchinia tatei*

Foto^{TM} Stewart McPherson^{TM} Á

P^{TM} esnáji struktura a tvar n^{TM} drážíkov^{TM} ch brom^{TM} ílie - se má n^{TM} - mezi rody a druhy, ale nejb^{TM} ěn^{TM} ěj^{TM} - je rozs^{TM} íhl^{TM} í proto se takováto stavba um^{TM} ě uje nejl^{TM} ěln^{TM} ě sb^{TM} ěr organick^{TM} ch zbytk^{TM} a de^{TM} ěov^{TM} vody. Mo^{TM} n^{TM} ě ze stej^{TM} d^{TM} vod^{TM} mohou n^{TM} drážíkov^{TM} í brom^{TM} ílie dos^{TM} ěhnout fascinuj^{TM} -c^{TM} ch velikost^{TM} -, n^{TM} kter^{TM} ě druhy rodu *Brocchinia* vytváří^{TM} n^{TM} ěpadn^{TM} ě listy, které p^{TM} esahuj^{TM} - jeden metr d^{TM} ělky (tak se listov^{TM} í r^{TM} ěice má s^{TM} e p^{TM} es^{TM} ěhnout pr^{TM} -m^{TM} ěr dva met^{TM} n^{TM} kter^{TM} ch druh^{TM} - rostou listy na vrcholku d^{TM} ěvit^{TM} ěho â€žkmeneâ€œ, které má s^{TM} e b^{TM} ět vysok^{TM} ě i 1m a v^{TM} -ce.

Á

Zat^{TM} -mco v^{TM} t^{TM} ějina druh^{TM} - n^{TM} drážíkov^{TM} ch brom^{TM} ílie - vytváří^{TM} listy, které jsou s^{TM} lut^{TM} ě nebo zelen^{TM} ě, n^{TM} kter^{TM} ě druhy a um^{TM} ěle vytváří^{TM} k^{TM} ěnci a kultivary produkuj^{TM} - n^{TM} ěpadn^{TM} ě ěerven^{TM} ě, nachov^{TM} ě nebo vzorovan^{TM} ě listy. Barva n^{TM} drážíkov^{TM} ch brom^{TM} ílie - je ěln^{TM} - velmi s^{TM} ědan^{TM} ěmi a n^{TM} ědhern^{TM} ěmi rostlinami pro p^{TM} -stov^{TM} ějn^{TM} - a ve v^{TM} t^{TM} ěj^{TM} jsou n^{TM} drážíkov^{TM} í brom^{TM} ílie snadn^{TM} ě na p^{TM} -stov^{TM} ějn^{TM} -, pokud je jejich n^{TM} drážíka udr^{TM} ěov^{TM} ěna pln^{TM} ě vody.

Āšpln^{TM} ě informace o p^{TM} -stov^{TM} ějn^{TM} - n^{TM} drážíkov^{TM} ch brom^{TM} ílie - a zahradnictv^{TM} -ch, kde je lze z^{TM} -skat je k^{TM} m^{TM} ějn^{TM} - na strán^{TM} ě *Brocchinia Society International*, viz <http://bsi.org/> .

T: Pavla Vacková